

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 14 czerwca 2007 r.

w sprawie doskonalenia zawodowego ratowników medycznych

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 590) zarządza się, co następuje:

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 131, poz. 924).

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) formy doskonalenia zawodowego ratowników medycznych, zwanego dalej „doskonaleniem zawodowym”;
- 2) sposób i zakres doskonalenia zawodowego.

§ 2. Doskonalenie zawodowe jest realizowane w następujących pozaszkolnych formach kształcenia:

- 1) kursu doskonalącego;
- 2) seminarium;
- 3) samokształcenia.

§ 3. 1. Kurs doskonalący jest formą kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 30 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa medycznego.

2. Kurs doskonalący jest realizowany według programu nauczania zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia, uwzględniającego zakres wiedzy i umiejętności, o których mowa w § 8, opracowanego przez zespół ekspertów, legitymujących się doświadczeniem zawodowym i dorobkiem naukowym w zakresie medycyny ratunkowej, powołany przez Dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, działającego na podstawie odrębnych przepisów.

3. Kurs doskonalący jest prowadzony w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej i jest zakończony egzaminem z zakresu wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania, o którym mowa w ust. 2.

§ 4. Seminarium jest formą kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 5 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa medycznego, realizowaną zgodnie z programem nauczania, uwzględniającym zakres wiedzy i umiejętności, o których mowa w § 8, opracowanym przez organizatora kształcenia i zatwierdzonym przez konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie medycyny ratunkowej właściwego ze względu na siedzibę organizatora kształcenia.

§ 5. Samokształcenie obejmuje:

- 1) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub przedstawienie komunikatu albo plakatu,
- 2) udział w posiedzeniach szkoleniowych towarzystwa naukowego lub stowarzyszenia zawodowego,
- 3) przygotowanie i wygłoszenie referatu na posiedzeniu szkoleniowym towarzystwa naukowego, stowarzyszenia zawodowego lub przedstawienie komunikatu albo plakatu na tym posiedzeniu,
- 4) udział w kongresach, zjazdach, konferencjach lub sympozjach naukowych,
- 5) udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkoleń organizowanych przez pracodawców,
- 6) udział w internetowych programach edukacyjnych,
- 7) opublikowanie jako autor lub współautor:
  - a) książki naukowej,
  - b) książki popularnonaukowej,

- c) artykułu naukowego oryginalnego,
- d) artykułu o charakterze poglądowym, rozdziału w książce naukowej lub popularnonaukowej,
- e) artykułu popularnonaukowego, programu multimedialnego lub komunikatu z badań naukowych,
- f) tłumaczenia książki lub artykułu naukowego lub popularnonaukowego

— z zakresu wiedzy i umiejętności, o których mowa w § 8.

§ 6. 1. Doskonalenie zawodowe realizowane jest w pięcioletnich okresach rozliczeniowych, zwanych dalej „okresami edukacyjnymi”.

2. Okres edukacyjny rozpoczyna się z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym uzyskano dyplom uprawniający do wykonywania zawodu ratownika medycznego.

3. Za zrealizowanie każdej z form doskonalenia zawodowego, o których mowa w § 2, przysługują punkty edukacyjne:

- 1) za udział w kursie doskonalącym zakończonym egzaminem — 120 punktów edukacyjnych za cały kurs doskonalący;
- 2) za udział w seminarium — 1 punkt edukacyjny za każdą godzinę trwania seminarium, nie więcej jednak niż 8 punktów edukacyjnych za całe seminarium;
- 3) za przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub przedstawienie komunikatu albo plakatu — 5 punktów edukacyjnych;
- 4) za udział w posiedzeniu szkoleniowym, o którym mowa w § 5 pkt 2 — 2 punkty edukacyjne;
- 5) za przygotowanie i wygłoszenie referatu na posiedzeniu szkoleniowym towarzystwa naukowego, stowarzyszenia zawodowego lub przedstawienie komunikatu albo plakatu na tym posiedzeniu — 10 punktów edukacyjnych;
- 6) za udział w kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym — 2 punkty edukacyjne za każdy dzień, nie więcej jednak niż 10 punktów edukacyjnych za udział w całym kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym;
- 7) za udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkolenia organizowanych przez pracodawców — 1 punkt edukacyjny za każdą godzinę trwania szkolenia, nie więcej jednak niż 80 punktów edukacyjnych za całe szkolenie;
- 8) za udział w internetowym programie edukacyjnym — 5 punktów edukacyjnych;

- 9) za opublikowanie jako autor lub współautor:
- książki naukowej — 50 punktów edukacyjnych,
  - książki popularnonaukowej — 20 punktów edukacyjnych,
  - artykułu naukowego oryginalnego — 15 punktów edukacyjnych,
  - artykułu o charakterze poglądowym, rozdziału w książce naukowej lub popularnonaukowej — 10 punktów edukacyjnych,
  - artykułu popularnonaukowego, programu multimedialnego lub komunikatu z badań naukowych — 5 punktów edukacyjnych,
  - tłumaczenia książki lub artykułu naukowego lub popularnonaukowego — odpowiednio 50 % liczby punktów, o których mowa w lit. a—e.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 3 i 5, punkty edukacyjne zalicza się raz, niezależnie od liczby posiedzeń, na których był wygłaszany referat.

5. Dopełnienie przez ratownika medycznego obowiązku doskonalenia zawodowego polega na uzyskaniu w okresie edukacyjnym co najmniej 200 punktów edukacyjnych za udział w wybranych formach doskonalenia zawodowego, w tym co najmniej 120 punktów edukacyjnych za udział w kursie doskonalącym zakończonym egzaminem.

6. Punktów edukacyjnych uzyskanych ponad liczbę, o której mowa w ust. 5, w danym okresie edukacyjnym nie zalicza się na następny okres edukacyjny.

§ 7. 1. Przebieg doskonalenia zawodowego dokumentuje się w karcie doskonalenia zawodowego, zwanej dalej „kartą doskonalenia”.

2. Karta doskonalenia zawiera:

- imię i nazwisko ratownika medycznego;
- nazwę i pieczętkę podmiotu zatrudniającego;
- datę wydania i numer dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu ratownika medycznego;
- datę rozpoczęcia okresu edukacyjnego;
- informacje dotyczące przebiegu doskonalenia zawodowego:
  - formę kształcenia,
  - nazwę i adres organizatora kształcenia,
  - czas trwania kształcenia, z uwzględnieniem liczby godzin zajęć edukacyjnych,
  - temat kształcenia, wraz z wykazem medycznych czynności ratunkowych realizowanych w trakcie kształcenia,
  - liczbę uzyskanych punktów edukacyjnych,
  - podpis organizatora kształcenia.

3. Ratownik medyczny załącza do karty doskonalenia dokumenty potwierdzające zrealizowanie danej formy doskonalenia zawodowego.

4. Karta doskonalenia z wymaganymi wpisami oraz dokumentami, o których mowa w ust. 3, stanowi dowód odbycia doskonalenia zawodowego i jest przedstawiana podmiotowi zatrudniającemu.

§ 8. Doskonalenie zawodowe obejmuje następujący zakres:

- system ratownictwa medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w innych krajach;
- systemy powiadamiania ratunkowego;
- łącność — podstawowe pojęcia, alfabet międzynarodowy, zasady komunikacji przez radiotelefon, sieć przywoławczą, sieć telefonii komórkowej, nowoczesne systemy łączności, Globalny System Pozycjonowania;
- jednostki współpracujące z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, oraz inne jednostki realizujące zadania z zakresu ratownictwa medycznego;
- Lotnicze Pogotowie Ratunkowe — zasady użycia śmigłowca, sposoby wezwania;
- zasady farmakoterapii w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- medyczne czynności ratunkowe, w szczególności:
  - ocenę stanu osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w celu ustalenia postępowania i podjęcie decyzji o dalszych medycznych czynnościach ratunkowych,
  - układanie osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w pozycji właściwej dla rodzaju schorzenia lub odniesionych obrażeń,
  - prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci według obowiązujących standardów,
  - bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych oraz przyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem rurki ustno-gardłowej, rurki nosowo-gardłowej, maski krtaniowej, rurki krtaniowej, konikopunkcji,
  - odsysanie dróg oddechowych,
  - podawanie tlenu, wspomaganie oddechu lub prowadzenie wentylacji zastępczej z użyciem maski twarzowej, zastawki jednokierunkowej, worka oddechowego, respiratora,
  - intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej w nagłym zatrzymaniu krążenia przez usta lub przez nos, bez użycia środków zwiotczających oraz prowadzenie wentylacji zastępczej,

- h) wykonywanie defibrylacji ręcznej pod kontrolą EKG, wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej,
  - i) wykonywanie kardiowersji elektrycznej i elektrostymulacji zewnętrznej,
  - j) wykonywanie EKG, monitorowanie czynności układu oddechowego, monitorowanie czynności układu krwionośnego,
  - k) wykonywanie kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej,
  - l) wykonywanie dojścia doszpicowego przy użyciu gotowego zestawu,
  - m) podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną, doodbytniczą i wziewną oraz doszpicową przy użyciu gotowego zestawu,
  - n) odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej,
  - o) cewnikowanie pęcherza moczowego, zakładanie sondy żołądkowej, płukanie żołądka,
  - p) pobieranie krwi żyłnej i włóściczkowej do badań laboratoryjnych,
  - r) oznaczanie poziomu glukozy, elektrolitów w surowicy, z użyciem dostępnego sprzętu,
  - s) badanie gazometryczne krwi włóściczkowej,
  - t) opatrywanie ran, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń, unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, asystowanie przy drobnych zabiegach chirurgicznych (zszywanie ran, zakładanie drenów),
  - u) odbieranie porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych,
  - w) segregację medyczną w przypadku zdarzeń masowych i katastrof,
  - z) podejmowanie działań profilaktycznych w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia,
  - za) przygotowywanie pacjenta i opiekę medyczną podczas transportu,
- 8) wsparcie psychologiczne dla ratownika medycznego i poszkodowanych, a w szczególności:
- a) stres (rodzaje, źródła, skutki, różnice indywidualne) w działaniach ratowniczych,
  - b) wpływ stresu pourazowego na stosunki międzyludzkie,
  - c) zespół stresu pourazowego i jego objawy,
  - d) sytuacje trudne w kontakcie z poszkodowanymi i ich wpływ na sprawność funkcjonowania jednostki i zbiorowości osób (zbiegowisko, tłum, publiczność), nawiązywanie kontaktu z poszkodowanym i udzielanie wsparcia psychicznego,
  - e) zespołowe rozwiązywanie problemów — umiejętność zachowania elastyczności w zmieniających się warunkach,
  - f) style i techniki radzenia sobie ze stresem.
- § 9. Pierwszy okres edukacyjny rozpoczyna się z dniem 1 stycznia 2008 r.
- § 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia: w z. *B. Piecha*